

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే

॥ సప్తషష్ఠితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ సప్తషష్ఠితమః సర్గః ॥

హనుమతా శ్రీరామం ప్రతి సీతాసందేశస్య శ్రావణం

ఏవముక్తస్తు హనుమాన్ రాఘవేణ మహాత్మనా ।

సీతాయా భాషితం సర్వం న్యవేదయత రాఘవే ॥ 5.67.1 ॥

ఇదముక్తవతీ దేవీ జానకీ పురుషర్షభ ।

పూర్వవృత్తమభిజ్ఞానం చిత్రకూటే యథాతథం ॥ 5.67.2 ॥

సుఖసుప్తా త్వయా సార్థం జానకీ పూర్వముత్థితా ।

వాయసః సహసోత్పత్య విదదార స్తనాంతరం ॥ 5.67.3 ॥

పర్యాయేణ చ సుప్తస్త్వం దేవ్యంకే భరతాగ్రజ ।

పునశ్చ కిల పక్షీ స దేవ్యా జనయతి వ్యథా ॥ 5.67.4 ॥

తతః పునరుపాగమ్య విదదార భృశం కిల ।

తతస్త్వం బోధితస్తస్యాః శోణితేన సముక్షితః ॥ 5.67.5 ॥

వాయసేన చ తేనైవం సతతం బాధ్యమానయా ।

బోధితః కిల దేవ్యా త్వం సుఖసుప్తః పరంతప ॥ 5.67.6 ॥

తాం చ దృష్ట్వా మహాబాహో దారితాం చ స్తనాంతరే ।

ఆశీవిష ఇవ క్రుద్ధస్తతో వాక్యం త్వమూచివాన్ ॥ 5.67.7 ॥

నఖాగ్రైః కేన తే భీరు దారితం వై స్తనాంతరం ।

ఈ క్రిడతి సరోషేణ పంచవక్త్రేణ భోగినా ॥ 5.67.8 ॥

నిరీక్షమాణః సహసా వాయసం సముదైక్షథాః |
నఖైః సరుధిరైస్తీక్ష్ణైస్తామేవాభిముఖం స్థితం || 5.67.9 ||

సుతః కిల స శక్రస్య వాయసః పతతాం వరః |
ధరాంతరగతః శీఘ్రం పవనస్య గతౌ సమః || 5.67.10 ||

తతస్తస్మిన్ మహాబాహో కోపసంవర్తితేక్షణః |
వాయసే త్వం వ్యధాః క్రూరాం మతిం మతిమతాం వర || 5.67.11 ||

స దర్భసంస్తరాద్ గృహ్య బ్రహ్మస్త్రేణ న్యయోజయః |
స దీప్త ఇవ కాలాగ్నిర్జ్వాలాభిముఖం ఖగం || 5.67.12 ||

స త్వం ప్రదీప్తం చిక్షేప దర్భం తం వాయసం ప్రతి |
తతస్తు వాయసం దీప్తః స దర్భోఽనుజగామ హ || 5.67.13 ||

భీతైశ్చ సంపరిత్యక్తః సురైః సర్వైశ్చ వాయసః |
త్రీన్ లోకాన్ సంపరిక్రమ్య త్రాతారం నాధిగచ్ఛతి || 5.67.14 ||

పునరప్యగతస్తత్ర త్వత్సకాశమరిందమ |
త్వం తం నిపతితం భూమౌ శరణ్యః శరణాగతం || 5.67.15 ||

వధార్హమపి కాకుత్స్థ కృపయా పరిపాలయః |
మోఘమస్తం న శక్యం తు కర్తుమిత్యేవ రాఘవ || 5.67.16 ||

భవాంస్తస్యాక్షి కాకస్య హినస్తి స్మ స దక్షిణం |
రామ త్వాం స నమస్కృత్య రాజ్ఞో దశరథస్య చ || 5.67.17 ||

విసృష్టస్తు తదా కాకః ప్రతిపేదే స్వమాలయం |
ఏవమస్తవిదాం శ్రేష్ఠః సత్త్వవాంఛీలవానపి || 5.67.18 ||

కిమర్థమస్తం రక్షః సు న యోజయసి రాఘవ |
న దానవా న గంధర్వా నాసురా న మరుద్గణాః || 5.67.19 ||

తవ రామ రణే శక్తాస్తథా ప్రతిసమాసితం ।
తవ వీర్యవతః కశ్చిన్నయి యద్యస్తి సంభ్రమః ॥ 5.67.20 ॥

క్షిప్తం సునిశితైర్బాణైర్హన్యతాం యుధి రావణః ।
బ్రాతురాదేశమాజ్ఞాయ లక్ష్మణో వా పరంతపః ॥ 5.67.21 ॥

స కిమర్థం నరవరో న మాం రక్షతి రాఘవః ।
శక్తౌ తౌ పురుషవ్యాఘ్రౌ వాయ్వగ్నిసమతేజసౌ ॥ 5.67.22 ॥

సురాణామపి దుర్ధర్షౌ కిమర్థం మాముపేక్షతః ।
మమైవ దుష్కృతం కించిన్మహదస్తి న సంశయః ॥ 5.67.23 ॥

సమర్థౌ సహితౌ యన్మాం న రక్షేతే పరంతపౌ ।
వైదేహ్యో వచనం శ్రుత్వా కరుణం సాధుభాషితం ॥ 5.67.24 ॥

పునరప్యహమార్యాం తామిదం వచనమబ్రువం ।
త్వచ్ఛౌకవిముఖో రామో దేవి సత్యేన తే శపే ॥ 5.67.25 ॥

రామే దుఃఖాభిభూతే చ లక్ష్మణః పరితప్యతే ।
కథంచిద్ భవతీ దృష్టౌ న కాలః పరిశోచితుం ॥ 5.67.26 ॥

అస్మిన్ ముహూర్తే దుఃఖానామంతం ద్రక్ష్యసి భామిని ।
తావుభౌ నరశార్దూలౌ రాజపుత్రౌ పరంతపౌ ॥ 5.67.27 ॥

త్వద్ధర్మనకృతోత్సాహౌ లంకాం భస్మీకరిష్యతః ।
హత్వా చ సమరే రౌద్రం రావణం సహబాంధవం ॥ 5.67.28 ॥

రాఘవస్త్యాం వరారోహే స్వపురీం నయితా ధ్రువం ।
యత్ తు రామో విజానీయాదభిజ్ఞానమనిందితే ॥ 5.67.29 ॥

ప్రీతిసంజననం తస్య ప్రదాతుం తత్ త్వమర్హసి ।
సాభివీక్య దిశః సర్వా వేణ్యుద్గ్రథనముత్తమం ॥ 5.67.30 ॥

ముక్త్యా వస్త్రాద్ దదౌ మహ్యం మణిమేతం మహాబల |
ప్రతిగృహ్య మణిం దోర్భ్యాం తవ హేతో రఘుప్రియ || 5.67.31 ||

శిరసా సంప్రణమ్యైనామహమాగమనే త్వరే |
గమనే చ కృతోత్సాహమవేక్ష్య వరవర్ణినీ || 5.67.32 ||

వివర్ధమానం చ హి మామువాచ జనకాత్మజా |
అశ్రుపూర్ణముఖీ దీనా బాష్పగద్గదభాషిణీ || 5.67.33 ||

మమోత్పతనసంభ్రాంతా శోకవేగసమాహతా |
మామువాచ తతః సీతా సభాగ్యోఽసి మహాకపే || 5.67.34 ||

యద్ ద్రక్ష్యసి మహాబాహుం రామం కమలలోచనం |
లక్ష్మణం చ మహాబాహుం దేవరం మే యశస్వినం || 5.67.35 ||

సీతయాప్యేవముక్తోఽహమబ్రువం మైథిలీం తథా |
పృష్ఠమారోహ మే దేవి క్షిప్రం జనకనందిని || 5.67.36 ||

యావత్తే దర్శయామ్యద్య ససుగ్రీవం సలక్ష్మణం |
రాఘవం చ మహాభాగే భర్తారమసితేక్షణే || 5.67.37 ||

సాబ్రవీన్మాం తతో దేవీ నైష ధర్మో మహాకపే |
యత్తే పృష్ఠం సిషేవేఽహం స్వవశా హరిపుంగవ || 5.67.38 ||

పురా చ యదహం వీర స్పృష్టా గాత్రేషు రక్షసా |
తత్రాహం కిం కరిష్యామి కాలేనోపనిపీడితా || 5.67.39 ||

గచ్ఛ త్వం కపిశార్దూల యత్ర తౌ నృపతేః సుతౌ |
ఇత్యేవం సా సమాభాష్య భూయః సందేష్టుమాస్థితా || 5.67.40 ||

హనూమన్ సింహసంకాశౌ తావుభౌ రామలక్ష్మణౌ |
సుగ్రీవం చ సహమాత్యం సర్వాన్ బ్రూయా అనామయం || 5.67.41 ||

యథా చ స మహాబాహుర్మాం తారయతి రాఘవః |
అస్మాద్ దుఃఖాంబుసంరోధాత్ తత్ త్వమాఖ్యాతుమర్హసి || 5.67.42 ||

ఇదం చ తీవ్రం మమ శోకవేగం
రక్షోభిరేభిః పరిభర్తనం చ |
బ్రూయాన్తు రామస్య గతః సమీపం
శివశ్చ తేఽధ్వాన్తు హరిప్రవీర || 5.67.43 ||

ఏతత్ తవార్యా నృప సంయతా సా
సీతా వచః ప్రాహ విషాదపూర్వం |
ఏతచ్ఛ బుద్ధ్వా గదితం యథా త్వం
శ్రద్ధత్స్వ సీతాం కుశలాం సమగ్రాం || 5.67.44 ||

|| ఇత్యాదీ శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే సప్తషష్ఠితమః సర్గః ||